

Werkwijze RRKC betreffende advisering subsidie-aanvragen Cultuurplan 2017-2020

30 november 2015

Inleiding

Tot 1 februari 2016 12.00 uur kunnen subsidie-aanvragen voor het Cultuurplan 2017-2020 worden ingediend bij de gemeente. Daarna worden de ingediende subsidie-aanvragen aan de RRKC ter advisering voorgelegd. Het Cultuurplanadvies wordt op 1 juni 2016 aangeboden aan het College van B&W. Het advies van de RRKC bestaat uit twee delen: de afzonderlijke adviezen over de subsidie-aanvragen van de culturele instellingen, voorzien van een geadviseerd subsidiebedrag, en een integraal deel waarin de RRKC zijn keuzes op hoofdlijnen verklaart.

Het verdeelbare budget voor het Cultuurplan 2017-2020 bedraagt €75,9 miljoen op jaarbasis¹. De RRKC verwacht ongeveer 120 tot 150 subsidie-aanvragen van culturele instellingen. De hoogte van het beschikbare budget is naar verwachting niet toereikend om te kunnen voldoen aan het (verwachte) gezamenlijk aangevraagde bedrag. Dit noodzaakt de RRKC tot het maken van heldere en scherpe keuzes.

In deze notitie beschrijft de RRKC hoe hij te werk gaat om tot deze keuzes te komen. Geschetst wordt hoe het Cultuurplanadvies vorm krijgt.

Achtereenvolgens komt hierna aan bod: het instellen van commissies (I), de uitgangspunten bij de advisering (II), de verschillende stappen in de advisering (III) en de uitwerking van de stappen (IV).

I. Commissies

De RRKC heeft twaalf commissies van experts ingesteld voor de advisering over de subsidie-aanvragen. Het gaat om:

- tien disciplinecommissies²
- twee overkoepelende commissies³

Deze commissies ondersteunen de RRKC bij de advisering over alle subsidie-aanvragen. Op de website www.rrkc.nl vindt u een overzicht van commissies en hun leden.

In elke commissie is kennis, expertise en ervaring verenigd om de subsidie-aanvragen van zeer uiteenlopende culturele instellingen te kunnen beoordelen. In elke disciplinecommissie is de volgende kennis voorhanden:

- Vakinhoudelijke kennis van de betreffende kunstdiscipline;
- Kennis van bedrijfsvoering, marketing en ondernemerschap;
- Kennis van instellingen teneinde die te kunnen vergelijken in het nationale en internationale kunstenveld;
- Kennis van Rotterdam, zowel van de stad als van het publiek;
- Kennis van educatie en/of talentontwikkeling.

De twee overkoepelende commissies bestaan uit commissieleden met een brede deskundigheid.

¹ De RRKC adviseert ook over de zogenaamde BKV-middelen (Beeldende Kunst en Vormgeving). Deze middelen zijn een doeluitkering binnen het gemeentefonds. Hiervoor is een bedrag van 2,1 miljoen beschikbaar. Bij de beoordeling van de aanvragen op het terrein van de beeldende kunst, vormgeving en fotografie wordt de inzet van BKV-middelen meegenomen.

² De RRKC heeft de volgende disciplinecommissies gevormd: Architectuur; Vormgeving en e-cultuur; Beeldende kunst en fotografie; Cultuureducatie en maatschappelijke binding; Dans -en theatergezelschappen; Dans- en theaterpodia; Film; Gemeentelijke collecties en erfgoed; Letteren en debat; Muziekensembles en muziektheater; Muziekpodia.

³ De overkoepelende commissies zijn de commissie Collectieve Verantwoordelijkheid en de commissie Integraal.

II. Uitgangspunten advisering

Uitgangspunt bij de advisering is het beleidskader voor het Cultuurplan 2017-2020. Dit bestaat uit de volgende documenten van de gemeente Rotterdam:

- De uitgangspuntennota Reikwijdte & Armslag;
- het aanvullend visiedocument voor het Cultuurplan 2017-2020;
- De inrichtingseisen subsidieaanvragen Cultuurplan 2017-2020.

Op basis van bovenstaande documenten heeft het College van B&W op 24 november jl. een adviesaanvraag aan de RRKC gestuurd.

Bij de advisering maakt de RRKC onder andere gebruik van zijn Sectoranalyse (februari 2015)⁴.

III. Stappen

De advisering over de subsidie-aanvragen⁵ voor het Cultuurplan 2017-2020 door de RRKC kent drie stappen.

Stap 1	De subsidie-aanvragen worden door de betreffende disciplinecommissies individueel op hun eigen merites beoordeeld (absoluut oordeel over de instelling).
Stap 2	De subsidie-aanvragen worden door twee overkoepelende commissies in samenhang bekeken op hun betekenis voor de stad Rotterdam (relatief oordeel).
Stap 3	De RRKC formuleert het Cultuurplanadvies.

Bij de eerste twee stappen beoordelen de commissies de subsidie-aanvragen op een aantal criteria. Per criterium wordt beargumenteerd een oordeel gegeven. Dit oordeel wordt voorzien van een waardering. Deze waardering wordt vervolgens gewogen. Bij het beoordelen wordt, daar waar mogelijk, ook teruggekeken naar activiteiten/resultaten in het verleden.

Toelichting stap 1: de subsidie-aanvragen worden individueel beoordeeld

Bij de eerste stap beoordelen de disciplinecommissies de subsidie-aanvragen op een aantal criteria. Alvorens de disciplinecommissies met deze beoordeling aan de slag gaan, krijgen instellingen de kans hun subsidie-aanvraag kort mondeling toe te lichten. Dit gebeurt in een informatief (niet beoordelend) gesprek, aan de hand van vragen van de betreffende disciplinecommissie. De gesprekken vinden plaats in de week van maandag 15 t/m vrijdag 19 februari 2016.

Vanuit de gedachte dat door de gemeente Rotterdam verstrekte subsidies aangewend worden voor het realiseren van zowel de activiteiten van de instellingen als de beleidsspeerpunten van de gemeente Rotterdam, concentreert de beoordeling zich rondom drie vragen:

- a. Wat is de kwaliteit van de instelling?
De kwaliteit van de instelling moet goed zijn. De gedachte hierachter is dat alleen de instellingen met de hoogste kwaliteit in aanmerking komen voor subsidie.
- b. In hoeverre dragen de activiteiten van de instelling bij aan de beleidsspeerpunten? De gedachte hierachter is dat de gemeente met het verstrekken van subsidie een aantal beleidsspeerpunten wil realiseren.

⁴ <http://www.rrkc.nl/cultuurplan-index/sectoranalyse/>

⁵ Instellingen die een gemeentelijke collectie beheren, voegen een collectiebeleidsplan 2017-2020 toe aan de Cultuurplanaanvraag. De RRKC adviseert ook over deze collectiebeleidsplannen. Zie ook de adviesaanvraag van het College van B&W, pagina 6.

- c. Welk subsidiebedrag is reëel? De gedachte hierachter is dat als tot subsidiëring van instellingen wordt overgegaan, het subsidiebedrag wel toereikend moet zijn.

Toelichting stap 2: de subsidie-aanvragen worden in samenhang bekeken op hun betekenis voor de stad Rotterdam

Na de individuele beoordeling in de disciplinecommissies, worden alle subsidie-aanvragen onderling vergeleken. De betekenis en de meerwaarde voor de stad Rotterdam staan dan centraal. Deze relatieve beoordeling gebeurt door twee overkoepelende commissies.

Toelichting stap 3: de RRKC formuleert het Cultuurplanadvies

Op basis van de input van de disciplinecommissies en de overkoepelende commissies formuleert de RRKC het uiteindelijke Cultuurplanadvies.

IV. Uitwerking stappen

De drie stappen van de advisering zijn uitgewerkt in onderstaande werkwijze.

Stap 1: individuele beoordeling van de subsidie-aanvraag⁶

Deze stap valt uiteen in drie onderdelen:

- onderdeel 1a: de beoordeling van de kwaliteit van de instelling;
- onderdeel 1b: de beoordeling van de bijdrage aan de beleidsspeerpunten;
- onderdeel 1c: het bepalen van een reëel subsidiebedrag.

Uitwerking onderdeel 1a: de beoordeling van de kwaliteit van de instelling.

De beoordeling richt zich op de volgende zaken en de samenhang daartussen:

- De (artistieke) kwaliteit;
- Positie van de instelling in het veld (pluriformiteit);
- De activiteiten (de programma's) van de instelling;
- Het realiteitsgehalte van de subsidie-aanvraag/realisatieperspectief;
- De bedrijfsvoering. Daarbij is onder andere aandacht voor:
 - o de omvang en kwaliteit van de instelling;
 - o de financieringsmix;
 - o ondernemerschap (o.a. publieksbinding en marketing);
 - o verhouding kosten en opbrengsten per activiteit.

Uitwerking onderdeel 1b: de beoordeling van de bijdrage aan de beleidsspeerpunten.

Bij dit onderdeel van de beoordeling wordt gekeken of de instelling zich richt op de volgende zaken:

- Aantoonbaar publieksbereik;
- Vernieuwing en innovatie;
- Samenwerking;
- Cultuureducatie en talentontwikkeling;
- Internationalisering.

Niet alle beleidsspeerpunten wegen even zwaar⁷.

⁶ Bij de individuele beoordeling van de subsidie-aanvragen worden de bedrijfsmatige analyse en de aandachtspunten governance van de gemeente Rotterdam betrokken. Bij de subsidie-aanvragen van instellingen waarvan de kernactiviteit is bedoeld voor één of meer van de gebieden in de stad Rotterdam en die geen stedelijke of (inter)nationale functie hebben, worden de gebiedscommissies geconsulteerd. Bij de subsidie-aanvragen van festivals zal de analyse van Rotterdam Festivals betrokken worden. Zie ook de adviesaanvraag van het College van B&W, pagina 2 voor meer informatie.

⁷ Zie ook de adviesaanvraag van het College van B&W, pagina 3.

Uitwerking onderdeel 1c: Bepalen van een reëel subsidiebedrag

Het laatste onderdeel van stap 1 bestaat uit het bepalen en beargumenteren van het adviesbedrag.

Resultaat stap 1

Op basis van de 3 onderdelen van stap 1 stellen de secretarissen van de disciplinecommissies voor elke subsidie-aanvraag een preadvies op. Bij elk onderdeel worden argumenten geformuleerd die voorzien worden van een waardering. Ook wordt het geadviseerde subsidiebedrag vastgesteld. Deze preadviezen zijn input voor de overkoepelende commissies.

Stap 2: Bekijken van alle subsidie-aanvragen in samenhang

Nadat de subsidie-aanvragen individueel zijn beoordeeld door de verschillende disciplinecommissies, bekijken de overkoepelende commissies Collectieve Verantwoordelijkheid (onderdeel 2a) en Integraal (onderdeel 2b) de subsidie-aanvragen in samenhang.

Uitwerking onderdeel 2a: commissie Collectieve Verantwoordelijkheid

In de uitgangspuntennota heeft de sector uitgesproken gezamenlijk verantwoordelijk te willen zijn voor het realiseren van een aantal thema's. Het gaat om de volgende vier thema's: (inter)nationale profilering, educatie, innovatie en publieksbereik. Om te kunnen inventariseren hoe dit vorm krijgt in het geheel van de subsidie-aanvragen, is de commissie Collectieve Verantwoordelijkheid ingesteld. Deze commissie beoordeelt niet, maar maakt een analyse voor de RRKC.

Uitwerking onderdeel 2b: Commissie Integraal

Bovengenoemde preadviezen, waardering en adviesbedragen van de disciplinecommissies en de analyse van de commissie Collectieve Verantwoordelijkheid zijn de input voor de commissie Integraal. De commissie Integraal weegt de subsidie-aanvragen onderling en brengt vervolgens advies uit aan de RRKC. Dat gebeurt op basis van ranking van de aanvragen en de opdracht vanuit de RRKC.

Ranking

De ranking gebeurt als volgt:

- De instellingen worden gerangschikt op de gewogen waardering van stap 1a en 1b (de kwaliteit en de beleidsspeerpunten) van hoog naar laag. De waardering op kwaliteit weegt in de totaalwaardering het zwaarst.
- Vervolgens wordt van hoog naar laag de ranking gevolgd voor de toekenning van de adviesbedragen tot het beschikbare subsidiebudget toegekend is.

De ranking is een hulpmiddel voor de commissie Integraal.

Opdracht vanuit de RRKC

De commissie Integraal krijgt vanuit de RRKC voor het geheel van de aanvragen als opdracht mee om:

- a. *Kwalitatief goede instellingen in het Cultuurplan 2017-2020 op te nemen.* De RRKC hecht aan een kunst- en cultuursector van hoog niveau. Uitgangspunt is daarom dat instellingen met een zo hoog mogelijke kwaliteit worden opgenomen in het Cultuurplan 2017-2020. De kwaliteit bestaat zoals eerder opgemerkt uit de artistieke kwaliteit, de positie in het veld, de activiteiten en de bedrijfsvoering en de samenhang tussen deze zaken;
- b. *Zoveel mogelijk de doelen te realiseren die met de beleidsspeerpunten worden beoogd.* Als medeondertekenaar van de uitgangspuntennota onderschrijft de RRKC de daar genoemde beleidsspeerpunten. Het gaat er niet om dat elke aanvrager een bijdrage levert aan de beleidsspeerpunten. Het gaat erom dat het geheel van

gehonoreerde aanvragen leidt tot het zoveel mogelijk realiseren van de beleidsspeerpunten;

- c. *Een zo breed mogelijk aanbod te realiseren.* Rotterdam kent een rijk en divers cultureel leven. De RRKC acht het van belang deze diversiteit te behouden. Een zo breed mogelijk aanbod betekent zoveel mogelijk verschillende disciplines en zoveel mogelijk verschillende activiteiten;
- d. *Een zo breed mogelijk bereik te realiseren.* Rotterdam kent een zeer diverse bevolking. De RRKC vindt het belangrijk dat de gesubsidieerde kunst- en cultuursector zoveel mogelijk Rotterdammers bereikt. Een zo breed mogelijk bereik betekent dan ook zoveel mogelijk verschillende bevolkingsgroepen van de Rotterdamse bevolking bereiken. Daarbij wordt in eerste instantie uitgegaan van het Rotterdamse cultuurgroepenmodel van Rotterdam Festivals⁸. Dit model onderscheidt drie hoofdgroepen (de heavy users, de medium users en de light users). Idealiter is er voor elk van deze drie hoofdgroepen cultureel (gesubsidieerd) aanbod;
- e. *Zo veel als mogelijk nieuwe aanvragers op te nemen in het Cultuurplan.* Het Cultuurplan staat open voor alle culturele instellingen die subsidie voor vier jaar aanvragen. De laatste jaren is echter gebleken dat er weinig 'nieuwkomers' zijn opgenomen in het Cultuurplan. Tegelijkertijd constateert de RRKC in de Sectoranalyse dat er veel nieuwe initiatieven zijn. De RRKC wil recht doen aan deze ontwikkeling en zo veel als mogelijk nieuwe instellingen opnemen in het Cultuurplan.

Advies commissie Integraal aan RRKC

- Op basis van de opdracht van de RRKC kan de commissie Integraal aan de RRKC adviseren om de ranking te veranderen.
- Bovenstaande advisering is een (deels) iteratief proces en kan uit verschillende stappen bestaan die in een bepaalde volgorde doorlopen worden. In het Cultuurplanadvies 2017-2020 zullen deze stappen benoemd en beargumenteerd worden.

Resultaat stap 2

Het resultaat na de behandeling van subsidie-aanvragen in de overkoepelende commissies is een analyse over de door de sector aangekondigde ambitie om zich gezamenlijk in te spannen voor vier thema's. En een ranking waarop alle subsidie-aanvragen ten opzichte van elkaar gewogen zijn.

Stap 3: Cultuurplanadvies RRKC

De RRKC stelt op basis van de input van de commissies het Cultuurplanadvies op. Na bespreking in de RRKC worden de conceptadviezen aan de betreffende instellingen voorgelegd (zonder het geadviseerde subsidiebedrag te vermelden). De instellingen hebben dan enkele dagen de tijd voor een controle op feitelijke onjuistheden. In geval van feitelijke onjuistheden kan de RRKC zijn oordeel bijstellen waarna het advies definitief wordt vastgesteld door de RRKC.

Resultaat stap 3

Op 1 juni 2016 is het Cultuurplanadvies 2017-2020 gereed en wordt het aangeboden aan het Rotterdamse College van B&W.

⁸ Zie ook de publicatie 'Wat wil het publiek, Rotterdam, cultuur en publiek in kaart gebracht van Rotterdam Festivals, September 2015. De publicatie is te vinden op http://issuu.com/rotterdamfestivals/docs/rf_brochure